

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК ІХ.

Ч. 14.

СЕРЕДА, 11. ЦВІТНЯ 1917.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, APRIL 11th, 1917.

No. 14.

VOL. IX.

Росії Грозить Нова Революція.

Австрійські Українці мають бути прилучені до України — каже Мілюков.

ДВІ ВЕЛИКІ ЕКСПЛОЗІЇ

РОСІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ХОТЯТЬ ПОВАЛИТИ І НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ КИДАНИХ НА НИХ НАПАСТИЙ.

Петроград, 11 цвітня. — Внутрішня криза в Росії приймає острю форму. Офіційний орган комітету робітничих представителів помітив резолюції, в котрих досить ясно видно бажане робітників усунути тимчасове буржуазне правительтво і заключити мир з центральними державами.

В неділю, 8-го цвітня, відбуло ся в Вінніпегу в "Queen's Hall" велике масове віче, скликане місцевим укр. соціал-демократичним відділом в справі напастих на українських робітників і на ціль український загальний в Канаді, ширених в англійській пресі деякими несовісними людьми, в тім числі і Л. Коном, суперінтендентом еміграційного бюро, а також і в справі доповнюючих виборів в 5-й варді в Вінніпегу. На вічу промовляли т. т. — М. Попович, В. Н. Колісник і Лютак но українськи, і Дж. Квін, алдерман і А. Гіпс, кандидат на алдермана з 5-ої варди, по англійськи.

122 УБИТИХ І 125 ДО 150 РАНЕНИХ ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ В ЕДИСТОН, ПА.

Честер, Па. Зл. Дер., 10 цвітня. — В Едистон, Па., яку мілью звідси, вибухла в "Eddy Stone Ammunitions Corporation" страшна експлозія в якій згинуло 122 особи і около 125 до 150 е ранених. Проміж убитими і раненими е переважно жінки і дітвчата. Е підозріне, що експлозія вибухла наслідком підложеної бомби або перекорної машини.

Бесідники, що говорили про справу недостатчі робітників до весняних робіт на фармах і про зв'язані з тим клевети на українських робітників будьто би они умисно не хотіли йти до роботи на фармах і робили якісь змови, та вели тайну агітацію, щоб перешкодити планам правительства та щоб вимусити в фермерів неможливо високу платню і будьто би, як заявляє Коно, дотечер ні один укр. робітник не пішов еше до роботи на фармах, — вказали ясно, що все те е не совісною клеветою, що жадної тайної агітації серед Українців ніхто не веде, жадних змов укр. робітників не роблять, що українські робітники йдуть на фармах до роботи, але й сказали і ту правду, що деякі фермери використовують наших робітників, трактують їх погано і що платня 35 — 40 доларів на місяць е рішучо за мала в теперішнім часі, тому робітники мають спільність домагати ся за свою працю кращої платні, котра б їм на жите вистарчила.

ВЕЛИКА ЕКСПЛОЗІЯ В КОЛ КРІК, Б. К.

Кол Крік, Б. К. — Минувшого четверга вибухла ту в копальні Ч. 3. велика експлозія яка завалила копальню і присила 36 майнерів. Робітники, які днями й ночами відкопують завалену землю, вже найшли 8 трунів. Прочі 24 майнери нахоят ся еше десь 2,000 стіп під землею. Проміж тими жертвами е й один український майнер — В. Стеліра.

Віче ухвалило слідуочу резолюцію, котру вислано до муніципального правительства і до місцевих англійських депутатів: "Ми, українські робітники з міста Вінніпегу і околиці, в провінції Манітобі, зібрані на публичним вічу скликаним соціал-демократичною партією 8 цвітня, 1917, в "Queen's Hall" заявляємо:

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ПОЖАЛУЄТЕ, КОЛИ НЕ ПРИЙДЕТЕ НА ПРЕДСТАВЛЕНІ В СУБОТУ, 21-го ЦВІТНЯ, С. Р. до GRAND OPERA HOUSE. ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК ім. В. ВИННИЧЕНКА відіграє того вечера славу лєсу В. Колесниченка п. 3.

За Волю і Правду

пєса в 5-ти діях зі сьпівами і танцями. Режисер — М. Попович. Згадану пєсу В. Колесниченка грає ся отсе ту за морем. ПЕРШИЙ РАЗ! Приходить всі побачити образ боротьби українського народа з своїми кровопійцями—визискувачами, боротьби в котрій правда відносить побіду. Приходить подивитись для науки собі, як належить бороти ся за свої права. Богато людей жадує, що не бачили, як Драм. Кружок ім. В. Винниченка грав драму І. Тобілевича п. 3 "Безсталана". Спіншіть же тепер з закупном тикетів, щобосьте не жалували, коли не побачите представлення "За волю і правду". Ціни місць: 15, 25, 35, 50 і 75 центів. ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ. Половина чистого доходу призначена на "Роб. Народ". Тикети можна вже купувати в:

ників: "Free Press", "Telegram" і "Tribune".

а) Приказало правительство военному урядникови п. Конову аби він краще пильнував свого обовязку і не плав ся в нахальний спосіб в не свої діла, або щоби на його місце поставило більше компетентну і безсторонну особу.

б) Щоби правительство звернуло ся до англійських передових часописів з домаганням, аби они опрокинули вище згадані закиди і перестали друкувати всікі інсинуації і неправдиві вісти про горожан чужинського походження.

г) Щоби правительство назначило урядника, котрий би має наглядати за інтересами фермерських робітників і в случаю потреби, безплатно колектувати від фермерів незаплатнену робітникам платню, без взгляду на те через кого даний робітник дістав роботу.

Ми, українські робітники зібрані на нинішнім мітингу якнайршучіше опрокидуємо всі ті інсинуації фабриковані і ширени вище згаданими особами і заявляємо, що они е цілковито неправдиві і умисно обчислені на те, щоби викликали упереджене і недовіре супроти українських робітників; а п. Коно ширить їх спеціально в тій цілі, щоби оправдати себе із того, що він не може дістати до роботи на фармах ані одного українського робітника, як се він сам заявив, котрі не хотять йти до його бюро через його нетактовність і лиху ойно серед Українців.

Ми заявляємо, що серед укр. робітників нема жадних тайних організацій ані не веде ся жадної тайної агітації за здержанем укр. робітників від виїзду до роботи на фармах і що ні один український провідник анві і не снів про таку або іншу пропаганду, яка була би шкідливою для інтересів Канади, але на оборот они е і старають ся бути найлучшими і найпожиточнішими горожанами сего краю.

Як свідчать рекорди ріжних бюр посередництва праці в Вінніпегу, з самого сего міста протягом кількох останніх тижнів виїхало по верх 700 укр. робітників до роботи на фармах. Велике число укр. робітників поробили умови з фермерами і ждуть від них повідомлення, коли приїздити до роботи, а еше більше їх шукає за роботу на фармах, чи при помочи бюр посередництва праці своїх знакомих, чи при помочи без посередного порозуміваня ся з фермерами і же, поки не лічє ся сезон весняних робіт. Що они не хотять мати нічого до діла з п. Коном, то сему виноу е його нетактовність і його до лиха опінія серед укр. робітників.

В інтересі всіх интересованих, замість недорозумінь і упередження, повинно ся плекати гармонію і співділанє серед горожан сего краю; тому правительство і ственні урядники і передові члєни сего краю повинні ро-

зуміти свою відповідальність від носно сєй справи.

Хоч українські робітники хотять і готові йти до весняних робіт на фармах, то рівночасно они домагають ся від фермерів гідного трактованя; в богатых случаях фермери відносили ся до укр. робітників погано, особливо в часі теперішнього воєнного часу. Робітники скаржаться ся, що деякі фермери не дають їм відповідного мешкання, доброго харчу і не платять умовленої платні.

Щоби запобігти тому всему, ми пропонуємо, щоби правительство провінції Манітобі:

а) Приказало правительство военному урядникови п. Конову аби він краще пильнував свого обовязку і не плав ся в нахальний спосіб в не свої діла, або щоби на його місце поставило більше компетентну і безсторонну особу.

б) Щоби правительство звернуло ся до англійських передових часописів з домаганням, аби они опрокинули вище згадані закиди і перестали друкувати всікі інсинуації і неправдиві вісти про горожан чужинського походження.

г) Щоби правительство назначило урядника, котрий би має наглядати за інтересами фермерських робітників і в случаю потреби, безплатно колектувати від фермерів незаплатнену робітникам платню, без взгляду на те через кого даний робітник дістав роботу.

Се по нашій думці, без сумні в тимбільше забезпечити поміч укр. робітників для поборо рєня теперішних трудностей.

Віче постановляє також, що би сию резолюцію вислати до правительства провінції Манітоби і кожного із слідуочих англійських денників: "The Free Press", "The Telegram" і "The Tribune".

Вінніпег, 8 цвітня, 1917.

АРЕШТОВАНИЙ МІЛІТАРНИМИ ВЛАСТЯМИ ЗА НЕПІДПИСАНИЮ РЕГІСТРАЦІЙНОЇ КАРТКИ.

Мілітарні власти арештували українського фермера Г. Боднара з "Bird's Hill, Man." за неподписане реєстраційної картки, сєб то картки "National Service Card". Його арештовано еше 29-го марта сєго еше перед урливим рєчицям до підписування реєстраційних картток привезено до Вінніпегу, до реєстратора горожан воюючих з Англією держав. Там його не допитували про нічо еше до спроби свідкам посвідчити, що він е чесним чоловіком і ніколи й словом не виступав проти Англії або її союзників. Без всяких допитів присуджено його до кємпі военних пільників, де він має бути задержаний до кінця війни.

Г. Боднар має 35 літ; в Канаді перебуває вже 13 років. Е він жонатий і має шєстеро дітвч. Його сусіди і мешканці місцевості "Bird's Hill", Ман., а також багато його знакомих в Вінніпегу знають його як чесного чоловіка, людяного жинця Канади, котрий тішить ся усіх своїх знакомих великими симпатіями. Реєстраційної картки він не підписав, бо думав, що його візьмуть до війська; а до війська він не бажав йти, бо не хотів би дєнебуць на західній фронті стрінути ся з рідиним орагом — один проти другого з багнетом в руках.

Щоби ратувати Боднара і його цілу сімю, котрій троять дуже сумні наслідки, єслиб йо-

го справді задержано в кємпі до кінця війни, справу передали адвокатам "Suffield & Gorse", котрі сєйчас же вдали ся до реєстратора. Той сказав, що хоч Боднар може й не винен нічого і хоч він вже тепер рег. картку підписав, то всеж він його не освободить, щоб сє й другим послужило за науку. Тоді згадані адвокати звернули ся до воєнного прокуратора, але той також відмовив їхній просьбі. Воєнний прокуратор приказав відіслати Боднара до кємпі военно-пільних, аж в "Mottisey, В. С.", сотки миль від його сімі. Не вдало ся навіть упросити воєнного прокуратора, щоби дозволив Боднарови остати ся в Вінніпегу еше через тиждень, поки приїде в сій справі відповідь міністра судівництва, до котрого вислано петицію підписану всіма судідами, більшість котрих е родоювці Англії, а прочі — Українці, Євреї і др.

Проміж підписаними на петиції е напр. брат бувшого єдиора Вінніпегу, п. Вільям Во, старий канадєць і англ. патріот п. МекДоналд, п. Кінг і др. Всі они зізнають, що Боднар е чоловіком чесним і невинним та що арештоване його мусіло бути лише наслідком доносив якихсь його ворогів.

Товариш Горсей (адвокат) каже, що Боднара не мали права арештувати за неподписане реєстраційної картки, бо підписуване тих картток не було примусовим, ані нема такого закона, котрий би говорив, що те підписуване малоб бути обовязковим. Він заявив також, що коли Боднара не освободять, то ім (адвокатам) прийде ся відкликати ся до "Habeas Corpus" і відлати сию справу судови до рішеня.

ЛЮБОВНА ТРАГЕДІЯ НА СТАРІСТЬ.

На колонії "Bireh River" в Манітобі 70-літній фермер Ів. Дрогомирецький застріляв людовника своєї жінки 30 літнього Ю. Обнявського. Дрогомирецького арештовано і привезено до Вінніпегу.

ВЕРТАЮТЬ ДО РОСІЇ.

Російські емігранти соціалісти поспішно вертають ся з Еду. Держав і Канади до Росії, аби там помагати революції і перебудові Росії на нову демократичну країну. З Нью Йорку виїхали вже відомі соціалістичні діячі т. т. М. Троцький Гр. Чудновський, Ів. Елерт, Мельничанський і др. Ми тільки що одержали телеграму від т. Р. Ролінато з Бенквер, в котрій він доносить, що також іде до Росії через Японію. Тов. Ролінато мав приїхати на співробітника до "Робочого Народу", але канадські еміграційні власти не знають з яких причин не перепустили його через границю.

ПОЗІР ВІДДІЛУ У. С. Д. П. ЗАХІДНОГО ОКРУГА.

З. О. К. постановив, щоби Відділу У. С. Д. П. Західного Округа відбули 3-ту з ряду З. О. Конвенцію, котра має відбутись в місцевості Ферні, на дніях 30-го цвітня і 1-го мая с. р. Конвенція лічє ся 30-го цвітня о 10-ій год. рано.

Дневний порядок: 1. Вибір президії. 2. Провірене мандатів. 3. Справозданє З. О. К. 4. Вибір комісії до провіреня рахунків З. О. К. 5. Звіт делегатів. 6. Справозданє Комісії. 7. Кореспонденція. 8. Вибір бюджету. 9. Справа "Роб. Народ". 10. Справа соціалістичного курсу. 11. Нові справи. 12. Внеси на добро Партії. 13. Внеси на замкненє конвенції.

Просить ся всі Відділу У. С. Д. П. Західного Округа щоби якнайкраще вибрали собі делегатів на ту конвенцію і поволомили про той вибір З. О. К. Кождий Відділ може вибрати одного делегата на кождих 10 своїх члєнів.

Місцем конвенції назначено Ферні, Б. К. тому, що там відбудеть ся на 1-го мая велика вистава, тож всім товаришам з-близких місцевостей, почавши від Летбридж, буде нагода дістати тикети по зжигеній ціні.

За З. О. К. С. Данилюк, секр.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАЗВОЗДАНЄ ВІДДІЛУ У. С. Д. П. В ВІННІПЕГУ.

Дня 27. марта с. р. вінніпегський відділ відбув свій кварталний мітинг. На мітингу явилось майже всі члєни. По виборі прєдсідателя приступлено до приминаня нових члєнів. Принято т. т. Маріяна Войну і П. Угринюка. Опісля урядники відділу здали свої кварталні справозданя.

Тов. Книжевич заявив, що відділ досить гарно розвиває ся і завзявав товаришів, щоб товариші і далше працювали в користь партії, та щоб помагали з цілої сили "Робочому Народу". Тов. Л. Никоряк заявив, що за останніх 3 місяці вписалось до відділу 29 нових члєнів; Відділ відбув 10 звичайних (бізнесових) мітингів і 2 спеціальні; устроїв одно пропагандове віче і 6 відчитів. Тов. С. Василина, фінансовий секретар і касієр заявив, що відділ за останній квартал мав доходу \$159.65 розходу 138.56

В касі е остает Л. Никоряк, секр.

ТИМ, ЩО ПИШУТЬ ДО РЕДАКЦІЇ "Р. Н."

Дор: Товариші! Листам Вашим я з душі рад і ширю Вам за них дякую. Але вибачайте, що на них я часом зовсім не відписую, або відписую дуже рідко і коротко.

Коли розважите, що поза роботу в редакції і клопотами "Р. Н." взагалі, я маю еше багато більше іншої роботи, як — мітинги, відчити, в місці і поближких місцевостях, робота по всяких комітєтах, представленя, наука співу і музики, поміч другим організаціям і пр. пр., не беручи в рахунок моїх особистих справ, то арозумієте, що мені зовсім не стает часу на широку переписку. Тимбільше нема того часу, що в нас — тепер нема таких робітників, з котрими можна тою всею роботою поділитися.

Тому то Ви мені простіть, коли Вам приходить ся довго ждати на мою відповідь. А вже на такі листи, в яких хтонебудь питає за лікарські порадами, просить, щоб йому "добрю люльку", якікись інструмент або що іншого купити, не ждїть тепер відповіді. З тов. привітом, Редактор "Р. Н."

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЕРВОМАЙСЬКЕ ЧИСЛО "РОБОЧОГО НАРОДА".

Пам'ятайте, що вже наближає ся "Перший Май", робітничє сьвято! "Робочий Народ" вийде на 1-го Мая ілюстрований, в побільшенім обемі і буде в ньому багато цікавих статей як, про історію першого майського робітничого сьвята, історію чєрного прапора і ін. Замавляйте якнайбільшу кількість примірників першого майського числа до розпродажі сєйчас в: Robotchuj Narod Box 3658, Sta. B. Winnipeg, Man.